

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИЯ НАКАЗАТЕЛЕН СЪД ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

Докладът отчита работата на Специализирания наказателен съд, в изпълнение на задълженията по чл.117, ал.1 от Конституцията на Република България - защита на правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата, при спазване изискванията на чл.7 и чл. 8 от Закона за съдебната власт - справедливо и безпристрастно правосъдие, при спазване на принципа на равнопоставеност на страните.

Към 31.12.2020г. щатната численост на съда наброява 23 съдии /в т.ч. председател и трима заместник-председатели/ и 59 съдебни служители, формиращи общата и специализирана администрация. В Специализирания наказателен съд към края на отчетния период има 2 незаети щатни бройки за магистрати, едната от които е на заместник-председател, като на щатната бройка за съдия е командирован магистрат. Няма незаети щатни бройки за съдебни служители.

С решение на Съдийската колегия на Висш съдебен съвет от 21.01.2020г. и на основание чл.160 вр. чл.193, ал.3 от ЗСВ в Специализиран съд е преместен съдия Антон Урумов, а с решение на колегията от 10.03.2020г. – съдия Силвия Русева.

Утвърдената действаща структура на администрацията на съда обхваща:

Обща администрация, състояща се от съдебен администратор, главен счетоводител, счетоводител, шофьор - домакин, специалист - съдебни заседатели, системни администратори и хигиенистки. Разпределена е в три звена – „Финансова дейност и снабдяване“, „Информационно обслужване, статистика и информационни технологии“ и „Пресслужба“ – общо 9 служители. Работата на общата администрация в своята цялост е насочена към подпомагане дейността на административното ръководство и работата на съдиите. Със заповеди е възложено изпълнението на отделни допълнителни дейности на всички служители от общата администрация за обезпечаване работата на съда. При осъществяване на финансовата и счетоводната дейност на съда, освен основните нормативни актове, се спазват указанията на ВСС, създадените вътрешни правила на съда за постигане на законосъобразното и целесъобразно разходване на бюджетните средства, в рамките на утвърдената за 2020 г. бюджетна сметка. По отношение на практики по управление на човешките ресурси в СНС се спазват законовите и

подзаконови актове – Кодекса на труда, Закона за съдебната власт, Правилника за администрацията в съдилищата и др.

Специализираната администрация е разпределена в службите: „Съдебни помощници“, „Регистратура“, „Регистратура за класифицирана информация“, „Служител по сигурността на информацията“, „Съдебно деловодство“, „Съдебни секретари“ и „Архив“ – общо 50 служители.

Дейността на специализираната администрация, организирана в отделни служби, е изцяло насочена към подпомагане и осигуряване осъществяването на основната дейност на съда - правораздаването. Дейността на съдебните деловодители е съобразена със спецификата на работа в Специализиран наказателен съд, като на всеки деловодител е възложена деловодната дейност на три съдебни състава. През 2020 г. посоченият брой на секретарите - 21, както и през предходен период, не е позволявал същите да бъдат разпределени към конкретен съдебен състав, като за участията им в съдебни заседания се изготвят ежеседмични графици, съобразени с проведените заседания в предходните дни и обема на съдебните протоколи, които следва да бъдат изготвени.

В съда работят седем съдебни помощници, като за оптимално протичане на работния процес със заповед на административния ръководител всеки съдебен помощник подпомага дейността на 3-ма или 4-ма съдии, като такава заповед се издава на всеки три месеца при съобразяване на различните промени в натовареността на конкретните съдии за периода; добра въведена практиката е, че по дежурство в подпомагане дейността на дежурните съдии следва да се включат съдебните помощници с най-малко възложена им дейност за деня.

През 2020 година се проведе инвентаризация за наличността на делата в деловодството и на деловодната система, инвентаризация на имуществото, проверка на регистратурата за класифицирана информация, както и такава по наличността и съхранението на веществените доказателства.

В Специализирания наказателен съд няма съдии и служители с наложени дисциплинарни наказания. С ранг „съдия във ВКС и ВАС“ са 20 от съдиите в Специализирания наказателен съд. През 2020 година комисия в състав от двама съдии и съдебния администратор на съда е атестирала всички съдебни служители и 10 от тях са повишени в по-горен ранг.

През 2020 година на СНС е извършена една проверка от Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства - цялостна годишна проверка за 2019 година. При проверката не са констатирани нарушения.

С оглед първия годишен доклад за върховенството на правото в Европейския съюз на 05.06.2020г. е проведена виртуална среща с представители на Европейската комисия, на която е дискутирана правораздавателната дейност на Специализирания съд в контекста на

разглежданите дела за корупция по високите етажи на държавната власт, както и предизвикателствата, свързани с високия обществен интерес по тези дела, възможността да бъде оказан натиск от изпълнителната или друг вид власт, други органи по отношение на взетите решения. В публикувания на 30.09.2021 г. доклад Европейската комисията е отчела, че при специализираните правораздавателни органи има проблеми, свързани с липсата на човешки и финансови ресурси, което е повод за загриженост; като проблем в правораздавателната дейност е изведена сложната и формалистична система на наказателно процесуалното право, като е посочено, че в различни доклади и анализи през годините тя е изтъквана като пречка пред ефективното разследване и наказателното преследване на корупцията по високите етажи на властта.

През 2020 година, както и в предходните години, разпределението на делата между съдиите - докладчици е извършвано при стриктно спазване на чл.9 от ЗСВ и прилагане на принципа за случайно разпределение на делата по продукта на ВСС, при спазване на Правилник за администрацията в съдилищата, Единна методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища, приета с Решение на ВСС по Протокол № 57 от 04.12.2014 г., изменена и актуализирана с Решение на ВСС по Протокол № 13 от 19.03.2015 г., изм. с решение на СК на ВСС по Протокол №1/10.01.2017 г. и Вътрешните правила за случайно разпределение на делата в СНС. По решения на общото събрание на съдиите в СНС, взето на 06.02.2020 г., са оптимизирани вътрешните правила за случайно разпределение, като е създадена ал.2 на т.18, съгласно която постъпилите по дежурство дела в рамките на работния ден, но след 15.00 часа, свързани с производства по чл.61, ал.3 от НПК, чл.68, ал.4 и ал.5 от НПК, чл.72, ал.1 от НПК, чл.158, ал.3 от НПК, чл.159а от НПК, чл.161, 164 и 165 от НПК се разпределят между дежурните съдии на следващия ден, а в случаите на обективирана спешност от молителя по производството, разпределението може да се извърши и същия ден, но след съгласуване и разпореждане на председателя на съда или заместник-председателите. С посочената разпоредба е създадена равномерност в работата на дежурните съдии, на които се дава възможност да успеят да изпълнят в законоустановения срок разпределението им за деня на дежурството дела, без да се налага да прехвърлят работа за следващи дни, когато им предстоят редовни съдебни заседания по възложените им НОХД.

Съгласно утвърден график за въвеждане на Единна информационна система на съдилищата, приет с решение на Пленума на ВСС по протокол №19 от 23.07.2020г. считано от 03.09.2020г. в Специализиран наказателен съд започна образуването на дела в ЕИСС, което бе преустановено на 17.09.2020г., като за този кратък период в системата са образувани 261

дела. Специализираният наказателен съд е предоставил на вниманието на ВСС своите идеи и предложения за подобряване работата на системата, опростяване на нейния интерфейс, отчитане натовареността на съдиите, въвеждане на съдебните заседатели и др. проблеми, възникнали в хода на използването ѝ. Представител на съда взе участие в множество срещи на подгрупата за Окръжните съдилища към работната група на ВСС във връзка с изготвените предложения за всички необходими промени в ЕИСС за доработка на изпълнителя по договор № 495/16.01.2019 г.

Постановените от Специализирания наказателен съд съдебни актове се изпращат за публикуване на централния уеб-базиран интерфейс, поддържан от ВСС, при спазване на разпоредбите на чл.416, ал.2 и ал.7 от НПК и чл.64, ал.1 и ал.2 от ЗСВ. През 2020г. бе създаден и унифициран сайт на съда, на който също се публикуват присъдите и мотивите към тях при спазване на горепосочените разпоредби, без да се търси приоритетна изява на един или друг съдебен акт /актовете се публикуват в меню „информация по дела“ и подменю „съдебни актове“ при въвеждане на номера на делото /.

През 2020 год. в съда са постъпили и са образувани общо 6 418 дела /8 141 дела за 2019 год./ или намаляване с около 21%, което се забелязва като тенденция при съдилища в България, дължаща се на епидемичната обстановка и обявеното с решение от 13.03.2020г на Народното събрание на Република България извънредно положение, удължено до 13.05.2020г., както и въведената впоследствие извънредна епидемична обстановка, изпълнявана и към настоящ момент /въведена с решение ма МС от 14.05.2020г./

Всъщност, работата при условията на наложените ограничения и законови мерки за предотвратяване на заболяването Ковид 19, при изведен приоритет за запазване здравето на съдиите, служителите и гражданите, участващи в наказателните производства, е било най-голямото предизвикателство пред правораздавателната дейност на съда. Дейността в пандемични условия и постоянно изменяща се обстановка е изисквала бързина и гъвкавост при вземането на решения, търсенето на иновативни модели за провеждане на съдебните заседания, за контакт със страните и организация на документооборота. Специализираният наказателен съд не е изцяло затварян, като за ограничен период от време административните служби са работили с ограничено работно време и изключени от разглеждане определени видове дела, част от тях свързани в провеждането на открити съдебни заседания, което е било в периода на обявеното извънредно положение. След изтичането му и в периода на въведената епидемична обстановка са взети мерки за своевременно разглеждане на всички пренасрочени по време на извънредното положение дела.

Регламентирани са множество изисквания към присъстващите участници в производствата, намерили отражение в редица заповеди на административния ръководител, в това число и съвместни заповеди на административните ръководители на специализираните органи, ползващи сградата. Основен проблем в правораздаването бе дефиниран в обема на предстоящи за провеждане открити съдебни заседания, които поради многобройните страни /в някои случаи в диапазона 50-100 и повече/ е криел риск за неспазване на дистанция между лицата. В тази връзка освен възприетите здравни мерки за дезинфекция, разстояния между лицата, почивки по време на заседанията, ограничаване достъпа на трети лица, разумно разпределяне на местата в залата, бе създаден график на планиране на съдебните заседания с оглед по-големите дела да се разглеждат в най-големите зали в съда /в това число и провеждане на съдебно заседание в две съдебни зали и онлайн връзка/, както и ползване на видеоконферентни връзки при изразено желание от страните, като се спазва прякото им и виртуално участие и при спазване на основните принципи на наказателния процес.

Реорганизацията на съдопроизводството и мерките срещу разпространението на коронавируса в съдилищата с цел опазване здравето на лицата, престъпващи прага на съдебните сгради се изведоха от Правилата и мерките за работа на съдилищата в условията на пандемия, взети с решение на СК на ВСС по протокол №15, т.1 от 12.05.2020г., както и редица заповеди на председателя на СНС, качени на страницата на съда относно поддържане на хигиенни мерки, достъп и начин на организиране на съдебните заседания, работа с регистратура, деловодства и адвокатска стая - №АС-68/10.03.2020г., № АС-69/10.03.2020г., №АС-73/16.03.2020г., №АС-74/16.03.2020г., № АС-87/08-04.2020г., № АС-96/15.05.2020г.

От постъпилите през 2020 год. общо 6 418 броя дела, по отделни видове дела цифрите сочат следното:

- постъпили НОХ дела – 174 броя /220 броя през 2019 год./;
- постъпили ЧН дела – 6 244 броя /7 921 броя през 2019 год./;

Постъпилите 174 наказателни общ характер дела са с предмет както следва: 2 броя дела са по Глава Първа от НК; 14 броя дела са по Глава Пета от НК, 6 броя дела са по Глава Шеста, 3 броя дела са по Глава Осма, 5 броя дела са по Глава Девета, 141 дела са по Глава Десета от Наказателния кодекс и 3 броя дела са по Глава Единадесета. От изложеното е видно, че най-големият брой постъпили дела са тези по Глава Десета от НК, каквато е и основната специализация на съда.

Постъпилите 6 244 частни наказателни дела по видове са, както следва:

- 2 992 броя дела по ЗСРС /3 406 броя през 2019 год./;
- 2 110 броя по чл. 159а, чл. 161, чл. 164 и чл. 165 НПК /3 147 броя през 2019 год./;
- 375 броя по чл. 222 и чл. 223 НПК /527 броя през 2019 год./;
- 321 броя по чл. 65 НПК /353 броя през 2019 год./;
- 70 броя по чл. 64 НПК /111 броя през 2019 год./;
- 6 броя дела по чл. 368 НПК /3 броя през 2019 год./;
- 52 броя по чл. 61, ал. 3 НПК /78 броя през 2019 год./;
- 39 броя дела по чл. 23, чл. 25 и чл. 27 НК /28 броя през 2019 год./;
- 2 броя дела по молби за реабилитация /6 броя през 2019 год./;
- 23 броя по чл. 243 НПК /12 броя през 2019 год./;
- 28 броя дела по чл. 68 НПК /42 броя през 2019 год./;
- 22 броя дела по чл. 68 ЗМВР /60 броя през 2019 год./;
- 28 броя дела по чл. 72 НПК /48 броя през 2019 год./;
- 8 броя дела по чл. 69 НПК /25 броя през 2019 год./
- 25 броя дела по ЗЕС
- 143 броя дела по други текстове /72 броя дела през 2019 год./.

През 2020 година са постъпили 8 НОХ дела, по които досъдебното производство е над 100 тома, както следва: НОХД № 2884/2020 година – 525 тома, НОХД № 2085/2020 година – 233 тома, НОХД № 1204/2020 година – 200 тома, НОХД № 3515/2020 година – 183 тома, НОХД № 2260/2020 година – 176 тома, НОХД № 3209/2020 година – 175 тома, НОХД № 3396/2020 година – 175 тома и НОХД № 2080/2020 година – 134 тома.

НОХ дела с от 51 тома до 100 тома са 20 броя, а от 21 до 50 тома са 44 броя, от 11 тома до 20 тома – 46 броя, а до 10 тома – 31 броя дела или средно по около 37 тома в дело.

Постъпилите дела по брой подсъдими са както следва:

Дела с повече от 10 подсъдими – 7 броя - НОХД № 2260/2020г. - 41 подсъдими, НОХД № 3156/2020 г. – 15 подсъдими, НОХД № 1323/2020 г. – 14 подсъдими, НОХД № 2827/2020 г. – 13 подсъдими, НОХД № 618/2020 г. – 11 подсъдими, НОХД № 2316/2020 г. – 11 подсъдими и НОХД № 2438/2020 г. – 11 подсъдими.

- дела с 10 подсъдими – 4 броя;
- дела с 9 подсъдими – 6 броя;
- дела с 8-ма подсъдими – 5 броя;
- дела с 7-ма подсъдими – 5 броя;

- дела с 6-ма подсъдими – 8 броя;
- дела с 5-ма подсъдими – 10 броя;
- дела с 4-ма подсъдими – 12 броя;
- дела с 3-ма подсъдими – 25 броя;
- дела с 2-ма подсъдими – 21 броя и дела с 1 подсъдим – 70 броя.

През 2020 година броят на подсъдимите по внесените НОХ дела е средно по 3.79 на дело.

По внесените през 2020 година НОХ дела свидетелите са средно 35,34 броя на дело, като по 6 дела има повече от 100 свидетели /НОХД № 3515/2020г. – 198 свидетели, НОХД № 3266/2020г. – 171, НОХД № 2625/2020г. – 130, НОХД № 2884/2020г. – 121 броя, НОХД № 2085/2020г. – 117 и НОХД № 2634/2020 г. – 105 броя/. По 9 броя дела свидетелите са повече от 50 броя - НОХД № 1204/2020г. – 98 свидетели, НОХД № 2260/2020г. – 98 свидетели, НОХД № 3349/2020г. – 85 свидетели, НОХД № 2084/2020 г. – 74 свидетели, НОХД № 662/2020 г. – 73 свидетели, НОХД № 3456/2020г. – 72 свидетели, НОХД № 1877/2020 г. – 70 свидетели, НОХД № 2326/2020 г. – 61 свидетели и НОХД № 1960/2020 г. – 53 свидетели.

По постъпилите НОХ дела вещите лица са средно по 8,03 броя на дело, като по 6 дела вещите лица са над 20 броя / НОХД № 1204/2020 г. – 51 броя; НОХД № 2260/2020 г. – 51 броя, НОХД № 1904/2020 г. – 40 броя, НОХД № 3541/2020 г. – 27 броя, НОХД № 417/2020г. – 26 броя и НОХД № 1637/2020 г. – 25 броя.

През отчетната 2020 год. с акт по същество / присъда, споразумение/ са решени общо 122 дела / 159 през 2019 год./, от които 45 с присъди /57 за 2019 год./, 77 със споразумения /102 за 2019 година/.

Прекратените дела през 2020 год. са общо 42 /50 броя през 2019 год./, от които с прекратено съдебно производство за допуснати процесуални нарушения и връщане на делото на прокурора са 35 броя, а по 7 дела е прекратено съдебното производство на друго основание /изпратено по подсъдност на друг съд или не е одобрено внесено споразумение, сключено между представител на прокуратурата и защитниците на обвиняемите лица./

2020 год.

Прекратени НОХД– 42 бр.

- дела с прекратено съдебно производство и връщане на прокурора – 35 броя;
- дела с прекратено съдебно производство и изпратени по подсъдност на друг съд – 1 броя;

- дела, по които не е одобрено внесено споразумение, постигнато между прокуратурата и защитниците на обвиняемите лица – 6 броя;

От тях :

- обжалвани 20 броя;
- потвърдени са 11 броя;
- отменени 3 броя;
- прекратени и върнати на СП от АСНС – 5 броя.

2019 год.

Прекратени НОХД– 50 бр.

- дела с прекратено съдебно производство и връщане на прокурора – 38 броя;
- дела с прекратено съдебно производство и изпратени по подсъдност на друг съд – 1 броя;
- дела, по които не е одобрено внесено споразумение, постигнато между прокуратурата и защитниците на обвиняемите лица – 10 броя;
- дело с прекратено наказателно производство – 1 брой;

От тях :

- обжалвани 27 броя;
- потвърдени са 21 броя;
- отменени 4 броя;
- прекратени и върнати на СП от АСНС – 2 броя.

Статистиката по видове на решените дела с акт по същество общо за всички съдии от СНС е както следва:

- НОХД – 122 броя /159 броя през 2019 год./, от които
- решените с присъда – 45 броя /57 броя през 2019 год./;
- решените със споразумение в съдебна фаза 28 броя /40 броя през 2019 год.

- решени със споразумение от досъдебна фаза 49 броя /62 броя през 2019 година/;

- общо приключили със споразумение 77 броя /102 броя през 2019 год./.

- ЧНД – 6 242 броя /7 920 броя през 2019 год./, от които
- разпити на свидетели или обвиняеми пред съдия – 375 броя /527 броя през 2019 год./;

- мерки по чл.64 НПК - 70 броя /111 броя за 2019г./;

- мерки по чл. 65 НПК - 321 броя /354 броя за 2019г./
- производства по чл.306, ал.1,т.1 от НПК – 44 броя /23 броя през 2019 година/
 - реабилитации – 1 броя /6 броя през 2019 година/
 - дела по ЗСРС – 2992 броя /3406 броя през 2019 година/
 - други дела в закрито съдебно заседание от досъдебно производство – 2 439 броя /3 493 броя през 2019 година/, от които:
 - 2 110 броя по чл. 161, чл. 164 и чл. 165 НПК;
 - 5 броя по чл. 368 НПК;
 - 52 броя по чл. 61, ал. 3 НПК;
 - 23 броя по чл. 243 НПК;
 - 28 броя по чл. 68 НПК;
 - 22 броя по чл. 68 ЗМВР;
 - 28 броя по чл. 72 НПК
 - 8 броя по чл. 69 НПК
 - 25 броя по ЗЕС
 - 138 броя други дела.

Средната действителна натовареност на един съдия от Специализирания наказателен съд досежно разглежданите от същия дела през отчетната 2020 г. е 26,05 броя дела на месец /33,32 броя през 2019 год./, а досежно свършените дела – 25,32 броя дела на месец /34,02 броя през 2019 година/.

През 2020 година съдиите в СпНС са приключили 97,19 % - 6 406 броя от разглежданите дела. Останали са несвършени 2,81 % - 185 броя дела.

При делата от общ характер – 340 броя (от които 166 броя останали за разглеждане от предходната година и 174 броя постъпили през 2020 година) са приключени 51,76 % (или 164 броя дела, при 209 броя през 2019 година), а 48,24 % (или 176 броя дела, при 166 броя през 2019 година) са останали несвършени към края на отчетния период.

Постановени са присъди по 45 броя дела /57 броя през 2019 година/, съответно, по Глава Първа от НК са постановени 2 присъди; по Глава Пета НК са постановени 7 присъди; по Глава Шеста са постановени 2 присъди; по Глава Осма са постановени 4 присъди; по Глава Девета 1 присъда; по Глава Десета са постановени 29 присъди;

Броят на делата, чието разглеждане е приключило в рамките до 3 месеца през 2020 г., е 6 337 броя, от които 98 НОХД /141 през 2019 год./, 375 броя разпити на свидетели и обвиняеми /527 броя през 2019 година/ и 5 864 броя ЧНД от досъдебното производство, кумулации и реабилитации /7 393 броя през 2019 година/.

Статистиката на обжалваните и протестирани съдебни актове за 2020 г. сочи следното:

- НОХД – 39 бр. присъди;
- НЧД по чл.306, ал.1,т.1 от НК- 7 бр.;
- НЧД от досъдебното производство и др. - 298 бр.

През 2020 година резултатите от въззивна и касационна инстанция по отношение на постановени присъди, сочат следното:

- 24 бр. потвърдени и изменени присъди;
- 8 броя отменени присъди и върнати за ново разглеждане на първоинстанционния съд /заб. едно от включените в тази графа дела на основание чл.414 от НПК е изпратено за тълкуване на ВКС досежно диспозитива на постановеното решение/ ;
- 8 броя присъди, при които е постановена нова въззивна присъда, като в пет от случаите се касае за част от подсъдимите /респ. обвиненията/, /напр. по НОХД 1307/2013г. е постановена нова присъда за един от подсъдимите и по три обвинения, при 7 подсъдими и 10 обвинения; НОХД 1409/15- постановена е нова присъда за един подсъдим при четири подсъдими; НОХД 310/15г.- постановена е нова присъда за пет подсъдими по пет обвинения, при 10 подсъдими и 21 обвинения/.

През 2020 година производствата по чл.306, ал.1, т.1 от НПК, преминали инстанционен контрол, са 8 броя – 7 потвърдени и изменени определения и едно отменено определение.

От обжалваните други 298 броя определения по частни наказателни дела 236 бр. са потвърдени и изменени, а 65 броя отменени /3 броя ЧН дела са приключили през 2019 година, но са върнати в СНС през 2020 година/

Броят на съдените през 2020 г. лица е 290, от които 220 са осъдени и 70 са оправдани.

Най - често налаганото наказание е "лишаване от свобода" до 3 години – 168 лица /306 лица през 2019 година/, в т. ч. на 93 лица изтърпяването на наложеното наказание е отложено по реда на чл. 66 от НК /197 през 2019 година/. Наказание "лишаване от свобода" над 3 години е наложено на 45 лица /42 лица през 2019 година/ и на 2 лица е наложено наказание „доживотен затвор“.

През 2020 година са наложени наказания „пробация“ на 3 лица и „глоба“ на 2 лица.

През 2020 година са издадени изпълнителни листове за сумата от 1 642 813 лева, а общо за деветте години функциониране на съда – 7 779 545 лева.

От изготвената статистика е видно, че делата приключват сравнително бързо- 99% до 3 месеца, като изключение са НОХ делата. При тях процентът на приключилите до 3 месеца е 60 %.

Съгласно чл.29, ал.8 ЗСРС, отчетният доклад за дейността на съда през годината представя и данни относно броя на дадените разрешения и изготвените ВДС.

През 2020 г. са издадени 2 798 броя разрешения по ЗСРС /3 006 броя за 2019 год./ и са постановени 194 броя откази /397 броя за 2019 год./.

През 2020 г. са предадени в съда 780 броя веществени доказателствени средства /за сравнение 707 броя през 2019 година/.

В обобщение и за онагледяване на цялостната дейност на съда като статистически данни през годината: броят на подсъдимите лица по разглежданите от съда дела е 1363, броят на обвиненията е 3900 */случаите на обвинение при условията на продължавано престъпление, което се квалифицира като едно престъпление, независимо че съдържа множество деяния, са отчетени в справката като 1 обвинение/*, броят на свидетелите е 9310, броят на вещите лица е 2042, а броят на допълнителните страни – частни обвинители и/или граждански ищци е – 117.

Специализираният наказателен съд е изготвял становища, мнения, предложения по редица правораздавателни, както и административни въпроси, свързани пряката съдийска работа и организационната дейност на съдилищата, като изведените основни от тях са следните:

Във връзка с действащата нормативна уредба относно конкурсите за повишаване в длъжност на магистратите в органите на съдебната власт и създадената с решение по т.43 от протокол №34 от 22.10.2019г. на СК на ВСС работна група, която да изготви законодателни промени, СпНС е направил предложение за промени в начина на провеждане на процедурата по конкурсите за повишаване в длъжност и преместване на съдиите. Предложението е включвало преминаването към децентрализирани конкурси за всеки един орган на съдебна власт, за да може да се реагира своевременно на възникнал кадрови недостиг в определен съд, без да се налага изчакване на висящи конкурсни процедури за други съдилища от същото ниво и обжалвания, които не касаят свободните длъжности в съответния съд, както и да не се налага изчакване провеждането на атестационни процедури, некасаещи кандидатите за съответния съд.

Във връзка с образувано тълкувателно дело №1/2020г. по описа на ВКС ОСНК за издаване на тълкувателно решение по въпроси, свързани със състава на престъплението по чл.252, ал.1 от НК, общото събрание на Специализиран наказателен съд е изразило мнение със следното съдържание: „Ако едно физическо лице по занятие предоставя кредити

(заеми) на широк кръг лица, извън рамките на финансова институция по чл. 3 ал.1 ЗКИ, надлежно вписана в регистъра на БНБ по чл.3а ал.1 ЗКИ, то това лице осъществява от обективна страна елементите на състава на чл. 252 ал.1 НК.“

Представители на съда участват в две работни групи към Съдийска колегия на ВСС. С решение на комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към СК на ВСС по протокол № 7/27.05.2020 г., т.7.2 съдия Мариета Райкова е включена в работна група за наказателни дела към КСКНСС относно допълване кодовете и определяне на коефициенти за тежест за целите на отчитане в модула за натовареност в ЕИСС. Съдия Пенка Велинова участва в подгрупата за Окръжните съдилища към работната група на ВСС във връзка с изготвяните предложения за всички необходими промени в ЕИСС за доработка на изпълнителя по договор № 495/16.01.2019 г.

През 2020г. по инициирани от Специализираният наказателен съд преюдициални запитвания /по дела със съдия-докладчик Иво Хинов/ са постановени две решения на Съда на Европейския съюз. С решение от 13.02.2020г. по дело С-688/2018г. съдът е постановил решение, че член 8, параграфи 1 и 2 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство, трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, съгласно която, при положение, че обвиняемият е уведомен своевременно за съдебния процес срещу него и за последиците от неявяване на този процес и е представляван от упълномощен да го защитава адвокат, избран от самия него, правото му да присъства на съдебния процес не е нарушено, когато: той е взел недвусмислено решение да не се яви в някое от съдебните заседания в процеса срещу него или не се е явил в някое от тези съдебни заседания поради независеща от него причина, ако след това заседание е уведомен за извършените в негово отсъствие действия и е взел информирано решение, с което е заявил било че не оспорва законността им на основание своето неявяване, било че желае да вземе участие в тези действия, вследствие на което сезираният национален съд е преповторил посочените действия, и по-специално е извършил допълнителен разпит на свидетел, в който обвиняемият е имал възможност да участва пълноценно.

С решение на Съда на ЕС от 12.02.2020г. по дело С-704/18 е решаван въпросът по отношение правомощието на висшестоящия съд да даде задължително указание относно начините на прилагане на решение на Съда по друго преюдициално запитване в светлината на чл.267 ДФЕС: предвид тълкуването на член 6, параграф 3 и член 7, параграф 3 от Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май

2012 година относно правото на информация в наказателното производство, възприето от Съда в точка 2 от диспозитива на решение от 5 юни 2018 г., Колев и др. (С-612/15, EU:C:2018:392), член 267ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална процесуалноправна норма, която изисква от запитващата юрисдикция по делото, по което е постановено това решение, да изпълни задължително указание на висшестоящ съд да върне делото на прокурора след прекратяването на съдебната фаза на наказателното производство, за да бъдат отстранени процесуалните нарушения, допуснати в досъдебната му фаза, стига тези разпоредби от правото на Съюза, както са тълкувани от Съда в точка 2 от диспозитива на посоченото решение, да бъдат спазени в досъдебната фаза на наказателното производство или в последващата съдебна фаза на това производство.

И тази година, въпреки ограничените възможности за лични срещи и дебатиране на професионални проблеми, магистрати от съда са взели участие в провеждани онлайн семинари, като „Ресурс на Европейската съдебна мрежа“ – дистанционно обучение, „Виртуално посещение на ЕСПЧ“ – дистанционно обучение, уебинар на тема „Киберпрестъпност и дигитални доказателства“, организиран от АП. Съдия Елена Попова е провеждала лекции в НИП на кандидатите за младши следователи на тема „СРС- използване и оценка на доказателствата във ВДС за СРС“ и на кандидатите за младши следователи по проблемите на ЕКПЧОС. Съдия Мариета Неделчева е провеждала лекции, съответно, в семинар, организиран от НИП на тема „Прилагане на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или мерки включващи лишаване от свобода (в сила от 01.01.2020 г.) – проблеми и предизвикателства“, проведен присъствено семинар на тема „Европейска заповед за арест“ в Софийска градска и Софийска районна прокуратура, „Прилагане на Европейската заповед за разследване. Годност на доказателствата“, организиран от Европейската мрежа за съдебно обучение. Като национално лице за контакт на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела съдия Мариета Неделчева е координирала множество официални запитвания от национални, чуждестранни и други контактни точки на ЕСМ по различни процедури на съдебно сътрудничество през годината. Взела е участие в 41-та среща на Европейската съдебна мрежа на 12.02.2020г. в Хага, Нидерландия, както и в 28-та среща на Мрежата за разследване и наказателно преследване на престъпленията против човечеството, геноцид и военни престъпления, в която е контактна точка за България.

Проведена бе и онлайн работна среща със съдии от САЩ и постоянния юридически съветник на посолството на САЩ Джесика Ким

на тема „Съдебно сътрудничество“, на която бяха дискутирани различни добри практики от правораздавателната дейност на двете държави.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД:

РАЙКОВА

МАРИЕТА